

 NATIONAL
GEOGRAPHIC

REISGIDS

egypte

 NATIONAL
GEOGRAPHIC
REISGIDS

egypte

An aerial photograph of a city, likely Cairo, Egypt, with a dense urban landscape of multi-story buildings. In the foreground, the dark, textured stone of the Great Pyramids of Giza is visible, with one pyramid's face catching the light. The Nile River is seen winding through the city.

 NATIONAL
GEOGRAPHIC
REISGIDS

egypte

door Andrew Humphreys

INHOUD

BEWUST OP REIS 6

■ DE REIS INDELEN 8

■ Geschiedenis en cultuur 13

Het huidige Egypte 14

Het land 22

Geschiedenis van Egypte 26

Faraonische cultuur 42

Chronologie van de farao's 52

Kunst 54

Eten en drinken 62

■ Caïro 65

Thema: Kennis van het oude Egypte 77

Wandeling door de binnenstad 82

Thema: Het koffiehuis 97

Wandeling door Zamalek: het goede leven 122

■ Buiten Caïro 139

Thema: De piramidebouwers 148

Thema: Vogels in Egypte 154

■ De Nijldelta en Suez 159

Thema: Het Suezkanaal 168

■ Alexandrië 173

Thema: De herontdekking van het oude Alexandrië 178

Een wandeling door de 'hoofdstad der herinnering' 184

■ Westelijke Woestijn 193

■ Midden-Egypte 209

Thema: De Heilige Familie in Egypte 218

■ Luxor 227

Thema: Mummificeren 238

Fietstocht over de Westoever 252

Thema: Bewakers en dieven 264

Thema: Een koninklijk graf bouwen 274

Thema: Geschiedenis van de egyptologie 278

■ Zuid-Egypte 285

Thema: De Nubische beschaving 292

Thema: Een cruise over de Nijl 302

Thema: Red de monumenten 312

■ De Rode Zee en de Sinai 319

Thema: Het leven op het rif 328

Thema: De bedoeïenen 340

■ REISWIJZER 345

Hotels en restaurants per regio 356

Winkelen 376

Activiteiten en uitgaan 379

Taal 384

Menukaart 385

Woordenlijst 386

Bekende personen 387

De metro van Caïro 388

REGISTER 389

FOTOVERANTWOORDING 398

BEWUST OP REIS

De bewuste reiziger gaat doelgericht op reis en komt verrijkt weer huis. Als u op een verantwoorde manier reist, kunt u een bijdrage leveren aan het natuurbeheer, het historische behoud en het culturele erfgoed van de plaatsen die u bezoekt. En daarbij nog meer van uw eigen reiservaringen genieten.

Als bewuste reiziger:

- Onderkent u dat uw aanwezigheid van invloed is op de plaatsen die u bezoekt.
- Besteedt u uw tijd en geld zodanig dat het lokale karakter niet wordt aangetast (daarbij: op die manier wordt uw reis interessanter).
- Neemt u het natuurlijke en culturele erfgoed van uw bestemming in acht.
- Respekteert u de lokale gewoontes en tradities.
- Toont u de lokale bevolking uw waardering voor de dingen die u interessant en uniek vindt: de natuur en de omgeving, de muziek en het eten, de historische plaatsen en gebouwen.
- Laat u uw portemonnee spreken: steun de mensen die de omgeving steunen, steun de bedrijven die zich inspinnen om bijzondere plaatsen in stand te houden. Kies die winkels, restaurants, hotels en touroperators die van hun land houden, die er zorgvuldig mee omgaan en er trots op zijn. Vermijd zaken die het karakter van de omgeving aantasten.
- Verrijkt u uzelf met de herinneringen en verhalen die u mee naar huis neemt, in de wetenschap dat u heeft bijgedragen aan behoud en verbetering van uw bestemming.

Deze manier van reizen wordt geotoerisme genoemd: 'toerisme waarbij het geografische karakter – het milieu, de cultuur, de schoonheid, het erfgoed en het welzijn van de bewoners – van een plek wordt behouden'. Als u meer wilt weten over geotoerisme ga dan naar het Center for Sustainable Destinations van National Geographic op www.nationalgeographic.com/travel/sustainable.

egypte

OVER DE AUTEURS

Andrew Humphreys groeide op in Noord-Engeland en reisde in 1988 voor het eerst naar Egypte voor een korte vakantie. Het beviel hem er zo goed dat hij besloot niet naar Engeland terug te gaan. Sindsdien verdeelt hij zijn tijd tussen de kleuren en chaos van Caïro en de grijze luchten en deadlines van de Londense uitgeverwereld. In de loop der jaren heeft hij als correspondent voor verschillende periodieken, waaronder de *National Geographic Reisgids* en de *The Wall Street Journal*, iedere uithoek van Egypte verkend, het Nassermeer overgestoken, de zonsopkomst gezien op de Sinaïberg, en onder de sterren geslapen in de Grote Zandzee. Zijn grootste fascinatie blijft echter Caïro. In 1997 was hij medeoprichter van *The Cairo Times*, een Engelstalige krant, om zich nog beter te kunnen verdiepen in het reilen en zeilen van Oemm al-Doenya, 'de Moeder van de Wereld'. Hij is tevens auteur en medeauteur van gidsen over Caïro en Egypte en over Syrië en het Midden-Oosten.

Voor deze gids werden ook bijdragen geleverd door **Dr. Joann Fletcher** (Faraonische cultuur), **Siona Jenkins** (De Witte Woestijn, De oases Dachla en Charga, Het Catharinaklooster en De berg Sinaï) en **Richard Hoath** (Vogels in Egypte).

Chip Rossetti is geboren in Boston, VS en heeft voor deze editie nieuwe thema's geschreven en bewerkt. Hij heeft een aantal jaar in New York gewerkt als literair redacteur, terwijl hij in de avonduren Arabisch studeerde. In 2003 bezocht hij Egypte voor het eerst en in 2005 verhuisde hij erheen. Hij ging als senior-redacteur aan de slag bij de American University in Caïro Press, waar hij samenwerkte met Arabische schrijvers, egyptologen, historici en studenten uit het Midden-Oosten. Chip heeft Klassieke Talen gestudeerd aan Harvard en is momenteel promovendus in Midden-Oostenstudies aan de Universiteit van Pennsylvania.

De reis indelen

Egypte is waarschijnlijk 's werelds oudste reisbestemming. De ongevenaarde antieke bezienswaardigheden, de moderne cultuur en het natuurschoon maken Egypte een plaats waar je je kunt verliezen in het faraonisch verleden, het schitterende landschap van woestijn en koraalrif, de levendige Arabische wereld, of een combinatie daarvan.

Hoewel sommige toeristen per bus of cruiseschip in Egypte arriveren, vliegt het overgrote deel van de bezoekers naar het drukke internationale vliegveld van Caïro. Caïro zal waarschijnlijk ook uw uitvalsbasis zijn: bezoek de verschillende bezienswaardigheden voor u de rest van het land gaat zien. De nationale luchtvaartmaatschappij van Egypte, EgyptAir, vliegt naar de meest belangrijke binnenlandse bestemmingen. Treinen zijn ook een goede, zij het beperktere, optie; de slaaptrein is een geweldige manier om van Caïro naar Luxor of Assoen te reizen (of vice versa). De drukke buslijnen zijn iets voor de meer avontuurlijke reiziger; hoewel het een goede manier is om Egyptenaren te ontmoeten. Voor lange ritten kan het handig zijn om een auto met chauffeur te huren. Reisbureaus in Caïro (of uw hotel) kunnen u helpen aan een betrouwbaar adres.

Als u één week hebt

De meeste internationale vluchten arriveren 's middags in Caïro, dus de eerste avond kunt u het beste gebruiken om te wennen aan het tijdsverschil, waarna u de volgende ochtend echt op stap gaat. Wanneer u Egypte voor het eerst bezoekt en maar één week hebt, dan kunt u als u het goed organiseert Caïro, Gizeh, Luxor en Assoen zien.

Neem op de ochtend van dag 1 een taxi (of huur een auto met chauffeur) en rijd naar de **piramides en Sfinx van Gizeh** – een must voor elke bezoeker. Als u vroeg vertrekt kunt u ook nog een paar kilometer zuidelijker naar **Saqqara**, voor de trappenpiramide van Djoser en een selectie opgravingen uit het Oude Rijk. Na de lunch doet u het rustiger aan met een wandeling door de middeleeuwse straten van **islamitisch Caïro** en de Khan al-Khalili, een enorme bazaar waar

Een scarabee, juweel uit de schat van Toetanchamon.

u uw dag kunt eindigen met een diner in het mooi gelegen restaurant Naguib Mahfouz (zie p. 361).

Op dag 2 gaat u 's morgens naar het **Egyptisch Museum** op het Tahrirplein. Bezoek zeker de Toetanchamon-collectie op de bovenverdieping en de Mummiezaal (de extra entree zeker waard). Later op de ochtend wordt het museum druk, dus zorg dat u er vroeg bent. Na de lunch neemt u een taxi of de metro (station Mar Girgis) naar **koptisch Caïro**. Naast de historische koptische kerken en de gerenoveerde Ben Ezra-synagoge kunt u ook naar het Koptisch Museum. Eindig de dag met koffie en iets lekkers bij Groppi's café (zie p. 82), eens een beroemde ontmoetingsplek in Caïro, en kijk naar de tafereelen op het Talaat Harb-plein.

Dag 3 kunt u doorbrengen met een bezoek aan de **Citadel**, met daarbij het paleis en de moskee van Mohammed Ali, een aantal andere historische moskees en het prachtige uitzicht op de stad. Onderaan de Citadel is de Sultan Hasan-moskee (hoewel u waarschijnlijk een taxi zult nemen naar beneden). Neem 's avonds de nachttrein naar Luxor.

Op dag 4 komt u 's morgens vroeg aan in **Luxor**. Nadat u bent ingecheckt in uw hotel, gaat u naar de Tempel van Luxor, in het centrum van de stad nabij de Corniche. Na de lunch neemt u een taxi naar **Karnak**, waar u de middag doorbrengt.

De volgende morgen, dag 5, huurt u een auto met chauffeur voor een bezoek aan de **Westoever**. Begin met de tempel van Hatshepsut, gevolgd door het Ramesseum

en misschien Medinat Habu. Ga na de lunch naar de **Koningsvallei**. U moet een apart kaartje kopen voor de vallei, waarmee u toegang hebt tot drie van de graftombes die voor publiek zijn opengesteld. Daarna per trein naar Assoean.

Neem op de ochtend van dag 6 een feloek (kleine zeilboot) of de lokale ferry naar **Olifanteneiland**. Bezoek de plek van de oude handelsstad op de zuidelijkste punt van het eiland, en wandel vervolgens rustig noordwaarts terug door de Nubische dorpen. Huur na de lunch een feloek om rond **Assoean** te varen, met wellicht een bezoek aan Kitchenereiland voor de Botanische tuinen. Kijk daarna vanaf het terras van Old Cataract's (zie p. 371) naar de zonsopgang.

Beste reistijd

Egypte kan het hele jaar worden bezocht, maar het hoogseizoen is van november tot en met januari. In deze maanden kan het in Caïro 's avonds kil zijn en regent het vaak in Alexandrië, maar in Opper-Egypte – Luxor en Aswan – is het dan aangenaam. Voor- en najaar zijn de beste tijden om te gaan, hoewel in het voorjaar vaak de *khamsin* waait, een hete wind die zand meebrengt uit de Soedan. De zomers zijn in Egypte extreem heet, dus probeer de maanden juni, juli en augustus zo veel mogelijk te vermijden.

NIET MISSEN:

- Egyptisch Museum 68–76**
- Khan al-Khalili 87–91**
- De piramides van Gizeh en de Sfinx 128–135**
- Bibliotheca Alexandrina 188**
- De tempel van het Orakel in Siwa Oasis 200–201**
- Het kolosale Karnak-complex in Luxor 242–249**
- Koningsvallei 271–284**
- Het eiland Philae 304–307**
- Aboe Simbel 314–318**
- Duiken in de Rode Zee 328–331**
- Catherinaklooster en de berg Sinaï 336–339**

Egyptische geld

De Egyptische valuta is de Egyptische pond (LE, voor *livre égyptienne*), guinea in Arabic. Een pond is verdeeld in 100 piastres (*irsh*). Er zijn bankbiljetten van 25 en 50 piastre, en 1, 5, 10, 20, 50, 100 en 200 pond. Door de verschillende kleuren en groottes zijn ze makkelijk van elkaar te onderscheiden. Er zijn ook munten van 5, 10, 25 en 50 piastre en 1 LE, hoewel u sommige daarvan waarschijnlijk nooit zult zien. In Egypte wordt vooral met contant geld betaald. Zorg dat u wat kleine coupures bewaart, voor de taxi en als fooi.

Het aantrekkelijke Nubisch Museum is de meeste avonden open tot 21 uur. Deze kunt u dus na het diner eventueel nog bezoeken.

Neem aan het eind van uw avontuurlijke week op dag 7 de ochtendvlucht terug naar Caïro. Ga nog even naar islamitisch Caïro voor wat laatste souvenirs en bezoek eventueel nog de Al-Azhar-moskee, waarna u zuidwaarts naar de Street of the Tentmakers loopt. Ga daarna naar het vliegveld.

Als u meer tijd hebt

Met meer tijd ter beschikking kunt u een uitgebreide versie van de hierboven beschreven reis maken. Toeristenboten varen in vier, vijf of zeven dagen heen en weer over de Nijl tussen Luxor en Assoean en stoppen bij een aantal belangrijke faraonische opgravingen. Als u meer tijd hebt in **Assoean**, trek dan een dag uit voor een bezoek aan het ontzagwekkende Aboe Simbel. Bussen

en busjes verlaten Assoean dagelijks in konvooi en keren 's middags weer terug. Eenmaal terug in Caïro kunt u uw reis in verschillende richtingen voortzetten, bijvoorbeeld naar **Alexandrië**, twee of drie uur met de trein. Trek voor Alexandrië twee dagen uit. Hoewel het geen faraonische opgravingen heeft zoals Gizeh of Luxor, is het een leuke stap terug naar het kosmopolitische verleden en de Citadel en de bijzondere, nieuwe bibliotheek in het havengebied zijn een bezoek meer dan waard. Van Alexandrië zou u nog naar de prachtige **Siwa-oase** kunnen voor een paar dagen in de westelijke woestijn (negen uur met de bus, maar u kunt de tocht onderbreken met een uitstapje naar Marsa Matruh).

Duikers, snorkelaars en andere strandliefebbers kunnen rechtstreeks naar **Sjarm el-Sjeich** of **Hurghada** vliegen. Sharm en andere resorts in de Sinai zijn goede

Fototips

Vele antieke bezienswaardigheden in Egypte rekenen €2 tot €3 boven op de toegangsprijs voor het nemen van foto's. Als u dat niet wilt betalen, moet u meestal tijdens uw bezoek uw camera bij het kaartloket achterlaten. Als u uw camera bij u hebt, houd u dan aan de regels en gebruik geen flits; het felle licht kan de al fletse kleuren op de muren beschadigen.

Nog gebruikelijker is de hoge prijs die gevraagd wordt om een videocamera mee te nemen naar de bezienswaardigheden, vaak wel €15 of €25.

Wees voorzichtig wanneer u andere voorwerpen dan de oudheden wilt fotograferen. Om veiligheidsredenen is het verboden om vliegvelden, bruggen, militaire installaties, treinstations en openbare werken zoals de Hoge Dam te fotograferen.

Wees beleefd en neem niet zomaar foto's van Egyptenaren. Vraag eerst om toestemming, zeker aan vrouwen. Maar veel Egyptenaren vinden het leuk als u een foto van hen neemt, en zullen u vragen een afdruk te sturen.

Alexandrië, de tweede stad van Egypte en geliefd vanwege haar mediterrane sfeer, heeft pas een metamorfose ondergaan.

uitgangspunten voor een bezoek aan het Cathari-naklooster, zo'n drie uur met de bus.

Andere mogelijkheden

Voor meer Egyptische woestijnschoonheid kunt u vanuit Caïro of Luxor een meerdaagse tocht maken naar de vijf **westelijke oases**. U kunt per bus van oase naar oase reizen, maar in deze gebieden is een jeep bijna onmisbaar, dus wellicht is het voordeliger om in Caïro voor de hele tocht een busje met chauffeur te huren. De ware avonturier kan een woestijnsafari ondernemen naar het beroemde **Gilf al-Kebir** en **Grote Zandzee** – een expeditie van 10 tot 14 dagen. Een dergelijke safari moet u enkele maanden vooraf reserveren.

U kunt ook een andere, minder vaak genomen route langs de mooie **Rode Zee-kust** nemen. Huur vervoer in Caïro of vlieg naar Hurghada en regel daar vervoer. Behalve de duikcentra en kliffen rond Hurghada, zijn er van Qosseir tot het diepe zuiden langs de kust vele duikcentra. De weinig bezochte opgravingen en natuurgebieden van de Oostelijke Woestijn zijn ook spectaculair.

Hoe voorkomt u dat u wordt lastiggevalen

Ongewenst intiem gedrag – van nafluiten tot handtastelijkheden – kan voor vrouwelijke reizigers heel vervelend zijn. Dit vloeit deels voort uit de ideeën die Egyptische mannen hebben over westerse vrouwen. Het dragen van wijde kleding, die schouders en benen bedekken, kan helpen net als luid protesteren. Alleenstaande vrouwen kunnen een valse trouwring dragen om eventuele 'vrijers' op afstand te houden. Het lastigvallen beperkt zich over het algemeen tot het centrum van Caïro en de openbare stranden (maar niet die aan de Rode Zee), en iets beter opletten dan u thuis wellicht zou doen, kan de handtastelijkheden beperken.

EGYPTE

WANDELINGEN IN CAÏRO

WERELDWIJD NEMEN EXPERTS VAN NATIONAL GEOGRAPHIC EEN KIJKJE ACHTER DE SCHERMEN EN DRINGEN DOOR TOT DE KERN VAN DE CULTUUR, DE GESCHIEDENIS EN HET VOLK VAN EEN LAND. DANKZIJ DE NATIONAL GEOGRAPHIC REISGIDSEN KAN HUN ERVARING DE JOUWE WORDEN.

STADSWANDELINGEN- EN FIETSRUTES

Bourse	Bezienswaardigheid	---	Wandelpad
ABDEEN	Regionaam	.....	Wandelroute
	Omtrek van gebouw	→	Looprichting
	Park	①	In de tekst besproken bezienswaardigheid
	Brug	●	Metrostation
	Veerverbinding		

REGIOKAARTEN

⊕ CAIRO	Hoofdstad	—	Spoorlijn
● SUEZ		✈	Vliegveld
● Giza		∨	Dam
● Maadi		▲	Berg
● Birqash		◆ Abu Sir	Bezienswaardigheid
— Voetpad		★	Beginpunt wandel- en fietsroute

SYMBOLEN IN DE TEKST

	Kaartverwijzing		Restaurant
	Adres		Aantal kamers
	Telefoonnummer		Aantal stoelen
	Sluitingstijden/reistijden (wandelingen en fietstochten)		Parkeerplaats
	Afstand		Lift
	Start/eind		Niet-roken
	Hotel		Airconditioning
	Entreegeld varieert van € (minder dan €4) tot €€€€€ (meer dan €20)		Overdekt zwembad
			Openluchtzwembad
			Fitnessclub
			Gangbare creditkaarten geaccepteerd

JE REIS INDELEN, beknopte kennismaking met Egypte, zodat je je reis op je eigen wensen en interessegebieden kunt afstemmen.

ERVAAR unieke belevenissen, waaronder in een feloek over de Nijl zeilen, duiken tussen het dierenleven van de Rode Zee, een bedoeïenen-ecotour maken door de Sinai en op koopjesjacht op de markt in Caïro.

INSIDER TIPS van de schrijvers en fotografen van National Geographic, maar ook van plaatselijke deskundigen, over hun favoriete plekjes, praktische zaken en veel meer.

WANDELINGEN, voorzien van duidelijke kaartjes. Bijvoorbeeld een wandeling door islamitisch en koptisch Caïro, naar de Karnak-tempel of naar de Koningsvallei.

EXCURSIES BUITEN DE GEBAADE PADEN, zoals woestijnsafari's, autotochten naar exotische oases en uitstapjes naar minder toeristische, maar goed bewaarde oude tempels.

NIET MISSEN Bij elk hoofdstuk vind je verwijzingen naar nadere informatie over sterk aanbevolen bezienswaardigheden en activiteiten.

DE PRACHTIGE KLEURENFOTO'S EN GEDETAILLEERDE KAARTEN maken het eenvoudig te kiezen, je reis uit te stippelen en overal het mooiste te zien.

NATIONAL GEOGRAPHIC REISGIDS

National Geographic Reisgids maakt deel uit van Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

NUR 516

ISBN 978-90-215-4870-8

9 789021 548708

www.kosmosuitgevers.nl